

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0011

Burundi, w szczególności wolność słowa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie Burundi, w szczególności wolności słowa (2020/2502(RSP))

(2021/C 270/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie rezolucje w sprawie Burundi, w szczególności rezolucje z 9 lipca 2015 r. ⁽¹⁾, 17 grudnia 2015 r. ⁽²⁾, 19 stycznia 2017 r. ⁽³⁾, 6 lipca 2017 r. ⁽⁴⁾ oraz 5 lipca 2018 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Komisji z 30 października 2019 r. w sprawie finansowania rocznego programu działań na 2019 r. w Republice Burundi;
- uwzględniając oświadczenie Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 29 listopada 2019 r. wydane w imieniu UE w sprawie przyłączenia się niektórych państw trzecich do decyzji o sankcjach w związku z sytuacją w Burundi,
- uwzględniając sprawozdania Sekretarza Generalnego ONZ z 23 lutego 2017 r., 25 stycznia 2018 r. i z 24 października 2019 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie komisji śledczej ds. Burundi Rady Praw Człowieka ONZ z września 2019 r.,
- uwzględniając pismo z 9 grudnia 2019 r. podpisane przez 39 posłów do Parlamentu Europejskiego z apelem o uwolnienie dziennikarzy pracujących dla burundyjskiego serwisu informacyjnego Iwacu,
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji z 10 grudnia 2019 r. złożone w imieniu UE w Dniu Praw Człowieka,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2248 z 12 listopada 2015 r. oraz nr 2303 z 29 lipca 2016 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie komisji śledczej ONZ ds. Burundi przedstawione 15 czerwca 2017 r. Radzie Praw Człowieka ONZ,
- uwzględniając komunikat prasowy Rady Bezpieczeństwa ONZ z 13 marca 2017 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie jednostki ONZ ds. niezależnego dochodzenia w sprawie Burundi (UNIIB) opublikowane 20 września 2016 r.,
- uwzględniając Porozumienie z Aruszy na rzecz pokoju i pojednania w Burundi (porozumienie z Aruszy) z 28 sierpnia 2000 r.,
- uwzględniając oświadczenie w sprawie Burundi przyjęte podczas szczytu Unii Afrykańskiej 13 czerwca 2015 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 137.

⁽²⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 190.

⁽³⁾ Dz.U. C 242 z 10.7.2018, s. 10.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 146.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0305.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ 36/19 z 29 września 2017 r. w sprawie odnowienia mandatu komisji śledczej ds. Burundi,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/1755 z 1 października 2015 r.⁽⁶⁾ oraz decyzje Rady (WPZiB) 2015/1763 z 1 października 2015 r.⁽⁷⁾, (WPZiB) 2016/1745 z 29 września 2016 r.⁽⁸⁾ i (WPZiB) 2019/1788 z 24 października 2019 r.⁽⁹⁾ w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Burundi,
 - uwzględniając wydane w imieniu Unii Europejskiej oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji z 8 maja 2018 r. w sprawie sytuacji w Burundi przed referendum konstytucyjnym,
 - uwzględniając Umowę o partnerstwie zawartą między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu 23 czerwca 2000 r. (umowa z Kotonu),
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów przyjętą 27 czerwca 1981 r., która weszła w życie 21 października 1986 r. i którą ratyfikowało Burundi;
 - uwzględniając decyzję Rady (UE) 2016/394 z dnia 14 marca 2016 r. w sprawie zakończenia procedury konsultacji z Republiką Burundi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając sekcję ogólnościowego raportu organizacji Human Rights Watch z 2019 r. dotyczącą sytuacji w Burundi,
 - uwzględniając światowy ranking wolności prasy z 2019 r. przygotowany przez Reporterów bez Granic,
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wybory prezydenckie w Burundi w 2015 r. wywołały niepokoje społeczne, zostały zbojkotowane przez opozycję, a misja obserwacji wyborów w Burundi z ramienia Organizacji Narodów Zjednoczonych stwierdziła poważne trudności w skutecznym wykonywaniu prawa do głosowania;
- B. mając na uwadze, że niezależne stacje radiowe są blokowane, a dziesiątki dziennikarzy nadal nie może wrócić z dobrowolnego wygnania, natomiast ci, którzy pozostali w kraju, mają problemy ze swobodnym wykonywaniem działalności, często z powodu nękania przez siły bezpieczeństwa, które wspiera oficjalna propaganda stygmatyzująca niepodporządkowane media jako wrogów narodu;
- C. mając na uwadze, że sytuacja w Burundi jest nadal niepokojąca, pojawia się wiele doniesień o naruszaniu podstawowych swobód obywatelskich i politycznych, a rosnące ceny mają wpływ na prawa gospodarcze i społeczno-kulturalne, takie jak prawo do odpowiedniego poziomu życia, prawo do nauki, prawo do odpowiedniego wyżywienia oraz do wolności od głodu, prawa kobiet i prawo do pracy oraz prawa związkowe;
- D. mając na uwadze, że impas na drodze do znalezienia politycznego rozwiązania w ramach dialogu poważnie zagraża wyborom zaplanowanym na maj 2020 r.; mając na uwadze, że wybory te mogą umocnić autorytaryzm w Burundi wobec braku konstruktywnego dialogu politycznego; mając na uwadze, że utrzymuje się niepewność co do udziału wszystkich zainteresowanych stron w tym procesie, w sytuacji kurczącej się przestrzeni politycznej i wobec konieczności stworzenia warunków sprzyjających pokojowym, przejrzystym i wiarygodnym wyborom;

⁽⁶⁾ Dz.U. L 257 z 2.10.2015, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 257 z 2.10.2015, s. 37.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 264 z 30.9.2016, s. 29.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 272 z 25.10.2019, s. 147.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 73 z 18.3.2016, s. 90.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- E. mając na uwadze, że w sprawozdaniu z 4 września 2019 r. komisja śledcza ds. Burundi Rady Praw Człowieka ONZ zwróciła uwagę, że na kilka miesięcy przed tegorocznymi wyborami prezydenckimi i parlamentarnymi obawy i groźby towarzyszą tym, którzy sprzeciwiają się rządzącej partii CNDD-FDD, a wobec narastającego napięcia przed majowymi wyborami władze lokalne i cieszącą się złą sławą młodzieżówka partii rządzącej (Imbonerakure) nadal dopuszcza się przemocy na tle politycznym i poważnych naruszeń praw człowieka; mając na uwadze, że pomimo wielokrotnych próśb komisji śledczej rząd Burundi odmawia współpracy;
- F. mając na uwadze, że Biuro ONZ ds. Praw Człowieka w Burundi, które współpracowało z rządem Burundi w sprawie zaprowadzenia pokoju, reformy sektora bezpieczeństwa, reformy wymiaru sprawiedliwości i przyczyniło się do budowania potencjału instytucjonalnego i społeczeństwa obywatelskiego w zakresie praw człowieka, zostało zamknięte w marcu 2019 r. pod naciskiem rządu Burundi, który już w październiku 2016 r. zawiesił wszelką współpracę z tym biurem;
- G. mając na uwadze, że według szacunków Banku Światowego w 2019 r. wzrost gospodarczy w Burundi wyniósł 1,8 %, w porównaniu z 1,7 % w 2018 r.; mając na uwadze, że ogólny budżet państwa na lata 2019–2020 wykazuje deficyt w wysokości 189,3 mld BIF (14,26 %) w porównaniu z deficytem w wysokości 163,5 mld BIF za ten sam okres w latach 2018–2019; mając na uwadze, że według UNHCR na dzień 30 września 2019 r. w sąsiednich państwach schroniło się 369 517 uchodźców z Burundi; mając na uwadze, że od września 2017 r. 78 tys. uchodźców dobrowolnie wróciło do Burundi; mając na uwadze, że na dzień 28 lutego 2019 r. 130 562 mieszkańców Burundi zostało wewnętrznie przesiedlonych;
- H. mając na uwadze, że Reporterzy bez Granic sklasyfikowali Burundi na 159. miejscu wśród 180 krajów w światowym rankingu wolności prasy w 2019 r.; mając na uwadze, że wolność słowa i wolność wypowiedzi mają kluczowe znaczenie dla wolnych i świadomych wyborów; mając na uwadze, że wolne, niezależne i bezstronne dziennikarstwo to konsekwencja podstawowego prawa człowieka do wolności słowa; mając na uwadze, że kontrolowane przez państwo tradycyjne media, takie jak radio i prasa, pozostają głównym źródłem informacji; mając na uwadze, że lepsze umiejętności korzystania z mediów i dostęp do internetu i mediów społecznościowych są niezbędne, aby umożliwić dostęp do informacji, ustabilizować sytuację społeczną i polityczną oraz podtrzymywać dialog, a tym samym zagwarantować wolne, świadome i sprawiedliwe wybory;
- I. mając na uwadze, że Burundi jest jednym z najuboższych krajów na świecie, gdzie 74,7 % ludności żyje w ubóstwie, i zajmuje 185. miejsce na 189 według wskaźnika rozwoju społecznego; mając na uwadze, że ponad 50 % ludności Burundi cierpi z powodu chronicznego niedoboru żywności i prawie połowa ludności jest w wieku poniżej 15 lat, a w samym 2019 r. ponad osiem milionów osób zaraziło się malarią i 3 tys. z nich zmarło; mając na uwadze, że ubóstwo, słabe usługi socjalne, wysoka stopa bezrobocia wśród młodzieży oraz brak perspektyw w dalszym ciągu prowadzą w tym kraju do wybuchów przemocy;
- J. mając na uwadze, że 27 września 2018 r. Krajowa Rada Bezpieczeństwa Burundi na trzy miesiące zawiesiła działalność międzynarodowych organizacji pozarządowych, poważnie utrudniając działalność około 130 z nich, mimo że dostarczały pomoc ratującą życie;
- K. mając na uwadze, że 18 lipca 2019 r. rząd przyjął dwa dekrety, na mocy których powołano międzyresortowy komitet monitorujący i oceniający międzynarodowe organizacje pozarządowe działające w Burundi;
- L. mając na uwadze, że od czasu zamknięcia 28 lutego 2019 r. Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR) w Burundi rząd nie zobowiązał się do prowadzenia jakiegokolwiek formy współpracy z biurem; mając na uwadze, że COIB jest obecnie jedynym niezależnym międzynarodowym mechanizmem badającym przypadki naruszenia praw człowieka i nadużycia popełnione w Burundi;
- M. mając na uwadze, że władze Burundi nadal w całości i systematycznie odrzucają wyniki prac komisji śledczej ONZ ds. Burundi oraz odmawiają jej wstępu do kraju, gdyż uznają ją za politycznie stronniczą bez przedstawienia jakichkolwiek dowodów na poparcie tych oskarżeń;
- N. mając na uwadze, że w październiku 2017 r. Burundi wycofało się ze statutu rzymskiego ustanawiającego Międzynarodowy Trybunał Karny; mając na uwadze, że pomimo apeli wspólnoty międzynarodowej o ponowne przystąpienie do statutu rzymskiego rząd Burundi nie podjął żadnych działań;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- O. mając na uwadze, że Tanzania i Burundi podpisały w 2019 r. umowę o dobrowolnym lub przymusowym powrocie (do 31 grudnia 2019 r.) do kraju pochodzenia 180 tys. uchodźców burundyjskich przebywających w Tanzanii; mając na uwadze, że w sierpniu 2019 r. agencja UNHCR informowała, że warunki w Burundi nie sprzyjają wspieraniu powrotów, ponieważ osoby powracające padają główną ofiarą naruszeń praw człowieka;
- P. mając na uwadze, że 30 grudnia 2019 r. prokurator Burundi wystąpił o wydanie wyroku piętnastu lat więzienia wobec czterech dziennikarzy pracujących dla Iwacu Press Group (Christine Kamikazi, Agnès Ndirubusa, Térénce Mpozenzi i Egide Harerimana) i ich kierowcy Adolphe'a Masabarakizy, którzy zostali aresztowani 22 października 2019 r. w gminie Musigati, w prowincji Bubanza, gdy relacjonowali starcia rebeliantów z siłami rządowymi w północno-zachodnim Burundi, a oskarżono ich o współudział w działaniach zagrażających bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa;
- Q. mając na uwadze, że 22 lipca 2016 r. zaginął reporter Jean Bigirimana pracujący dla serwisu informacyjnego Iwacu, którego – według doniesień – po raz ostatni widziano w areszcie kierowanym przez członków krajowych służb wywiadowczych w Muramvya, 45 km na wschód od stolicy Bużumbura; mając na uwadze, że władze Burundi nigdy nie wspomniały o jego zaginięciu;
- R. mając na uwadze, że 13 października 2015 r. zamordowano dziennikarza Christophe'a Nkebazahiziego, jego żonę i dwójkę dzieci w ich domu w Bużumburze; mając na uwadze, że władze nie poczyniły rzeczywistych wysiłków, aby przeprowadzić śledztwo w sprawie tej brutalnej zbrodni i postawić sprawców przed sądem;
- S. mając na uwadze, że art. 31 konstytucji Burundi gwarantuje wolność słowa, w tym wolność prasy, mając na uwadze, że Burundi jest również stroną Afrykańskiej karty praw człowieka i ludów, która gwarantuje prawo każdego Burundyjczyka do otrzymywania i rozpowszechniania informacji; mając na uwadze, że rząd Burundi odpowiada za propagowanie i ochronę wolności słowa i prawa zrzeszania się zapisanych w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych, którego Burundi jest stroną;
- T. mając na uwadze, że w ostatnich latach znacznie ograniczono swobody społeczeństwa obywatelskiego i mediów, a wielu działaczy społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych dziennikarzy nadal przebywa na wygnaniu; mając na uwadze, że wielu działaczom, którzy pozostali w Burundi, grozi zastraszanie, zatrzymanie lub procesy oparte na sfginowanych zarzutach;
- U. mając na uwadze, że rząd i członkowie młodzieżówki partii rządzącej (Imbonerakure) zorganizowali krajową kampanię na rzecz pobierania „dobrowolnych” składek od ludności w celu sfinansowania wyborów w 2020 r.; mając na uwadze, że w sprawozdaniu organizacji Human Rights Watch z 6 grudnia 2019 r. stwierdzono, że w tym celu członkowie Imbonerakure i lokalni przedstawiciele administracji rządowej często stosowali przemoc i groźby, ograniczali prawo do przemieszczania się oraz dostęp do usług publicznych, a osoby, które nie stosowały się do tego, bito;
- V. mając na uwadze, że działaczkę na rzecz praw człowieka Germain Rukuki, będącą członkinią stowarzyszenia Action by Christians for the Abolition of Torture (ACAT), skazano w kwietniu 2019 r. na 32 lata więzienia pod zarzutem buntu i działań zagrażających bezpieczeństwu państwa, udziału w ruchu powstańczym i ataków na szefa państwa; mając na uwadze, że w sierpniu 2018 r. działacza Nestora Nibitangę, będącego obserwatorem z ramienia Stowarzyszenia na rzecz Ochrony Praw Człowieka i Osób Zatrzymanych (APRODH), skazano na pięć lat więzienia za działania zagrażające bezpieczeństwu państwa;
- W. mając na uwadze, że BBC i Głosowi Ameryki zakazano nadawania w Burundi w maju 2019 r., kiedy ich licencje zawieszono, początkowo na sześć miesięcy, o czym informował wówczas Komitet Ochrony Dziennikarzy; mając na uwadze, że 29 marca 2019 r. organ ds. regulacji mediów w Burundi (Krajowa Rada ds. Komunikacji) ogłosił, że wycofał licencję BBC i przedłużył zawieszenie licencji Głosu Ameryki; mając na uwadze, że Krajowa Rada ds. Komunikacji zabroniła również dziennikarzom pracującym w Burundi „bezpośredniego lub niebezpośredniego przekazywania informacji, które mogłyby być nadawane” przez BBC lub Głos Ameryki;
- X. mając na uwadze, że 24 października 2019 r. Rada przedłużyła do 24 października 2020 r. obowiązywanie unijnych sankcji wobec Burundi;
- Y. mając na uwadze, że środki te obejmują zakaz podróży i zamrożenie aktywów i są skierowane przeciwko konkretnym osobom, których działania uznano za podważające demokrację lub utrudniające znalezienie politycznego rozwiązania kryzysu w Burundi;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

Z. mając na uwadze, że wysiłki Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej zmierzające do wypracowania polubownego rozwiązania kryzysu politycznego wywołanego decyzją prezydenta z 2015 r. o kandydowaniu na trzecią kadencję utknęły w martwym punkcie; mając na uwadze, że prezydent Pierre Nkurunziza wielokrotnie podkreślał, że nie będzie ubiegał się o kolejną kadencję, lecz partia rządząca musi jeszcze wyznaczyć kandydata w kolejnych wyborach prezydenckich;

1. zdecydowanie potępia obecne ograniczenia wolności słowa w Burundi, w tym większe ograniczenia wolności publicznych, a także zakrojone na szeroką skalę naruszenia praw człowieka, zastraszanie i arbitralne aresztowania dziennikarzy oraz zakazy nadawania, które wzmocniły atmosferę strachu w burundyjskich mediach, zwiększyły ograniczenia w zakresie sprawozdawczości i uniemożliwiły należyte informowanie, zwłaszcza w okresie poprzedzającym wybory w 2020 r.;

2. nadal wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją w zakresie praw człowieka w Burundi, która uniemożliwia wszelkie inicjatywy na rzecz pojednania, pokoju i sprawiedliwości, a w szczególności dalszym uciekaniem się do arbitralnych aresztowań i egzekucji pozasądowych;

3. zdecydowanie potępia ciągłe pogarszanie się sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju, w szczególności w odniesieniu do rzeczywistych i podejrzewanych zwolenników opozycji, w tym Burundyjczyków wracających z zagranicy; przypomina, że Burundi jest związane klauzulą praw człowieka zawartą w umowie z Kotonu; wzywa władze Burundi, aby natychmiast zaprzęstały represji i utrzymały w mocy zobowiązania tego kraju dotyczące praw człowieka, w tym zobowiązania zapisane w Afrykańskiej karcie praw człowieka i ludów, Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych oraz innych mechanizmach międzynarodowych ratyfikowanych przez rząd Burundi;

4. przypomina rządowi Burundi, że warunki przeprowadzania pluralistycznych, wiarygodnych, pokojowych i przejrzystych wyborów obejmują prawo do wolności słowa, dostępu do informacji, wolności pracy, wolności mediów i istnienia wolnego obszaru, w którym obrońcy praw człowieka mogą wypowiadać się bez zastraszania lub obawy przed represjami; w związku z tym wzywa władze Burundi, aby zniosły środki ograniczające lub utrudniające pracę społeczeństwa obywatelskiego oraz ograniczające dostęp do niezależnych tradycyjnych i nowoczesnych mediów i ich wolność;

5. wzywa władze Burundi do wycofania zarzutów oraz niezwłocznego i bezwarunkowego uwolnienia niedawno uwięzionych dziennikarzy serwisu Iwacu oraz innych osób aresztowanych za korzystanie z przysługujących im praw podstawowych;

6. podkreśla kluczową rolę społeczeństwa obywatelskiego i dziennikarzy w społeczeństwie demokratycznym, zwłaszcza w kontekście zbliżających się wyborów, oraz wzywa władze Burundi do położenia kresu zastraszaniu, prześladowaniom i arbitralnym aresztowaniom dziennikarzy, działaczy na rzecz praw człowieka i członków opozycji; ponadto wzywa władze, aby zezwoliły działaczom na rzecz praw człowieka i dziennikarzom na swobodne prowadzenie zgodnych z prawem działań śledczych dotyczących naruszeń praw człowieka i na informowanie o nich;

7. z ogromnym zaniepokojeniem odnotowuje rosnącą liczbę osób wewnętrznie przesiedlonych z Burundi i krajów sąsiadujących; wzywa UE do zwiększenia wsparcia finansowego i innych działań humanitarnych na rzecz Burundyjczyków, którzy zostali przesiedleni wewnętrznie bądź są uchodźcami;

8. wzywa władze Burundi do położenia kresu wykorzystywaniu obywateli i do zadbania o to, by żadnemu obywatelowi nie odmawiano dostępu do dóbr i usług publicznych takich jak opieka zdrowotna, żywność, woda i edukacja, a także do umożliwienia organizacjom humanitarnym niezależnego działania i świadczenia pomocy w oparciu o obowiązek zaspokojenia najpilniejszych potrzeb;

9. podkreśla, że aby umożliwić wiarygodne wybory, konieczna jest znaczna poprawa sytuacji politycznej i sytuacji w zakresie praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do podstawowych wolności, takich jak wolność słowa, wolność prasy oraz wolność zrzeszania się i zgromadzeń, a także postępy w procesie pojednania; wzywa rząd Burundi do dopilnowania, by dochodzenia w sprawie naruszeń tych praw prowadzono w sposób bezstronny, a sprawcy byli sądzeni w procesach spełniających normy międzynarodowe;

10. wzywa władze do przeprowadzenia dokładnych i przejrzystych dochodzeń w celu pociągnięcia do odpowiedzialności, w uczciwych i wiarygodnych procesach, wszystkich domniemyanych sprawców zabójstw, zaginięć, wymuszeń, pobić, arbitralnych aresztowań, gróźb, prześladowań lub innych rodzajów nadużyć; wyraża poważne obawy co do utrzymującej się bezkarności sprawców naruszeń praw człowieka popełnionych przez Imbonerakure; wzywa władze Burundi do wszczęcia niezależnego śledztwa w sprawie dziennikarzy: Jeana Bigirimany, zaginionego od 22 lipca 2016 r., i Christophe'a Nkezahaziego, zamordowanego wraz z żoną i dwojgiem dzieci 13 października 2015 r.;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

11. uznaje kluczową rolę regionu w trwałym rozwiązaniu kryzysu politycznego w Burundi, a w szczególności Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej i Unii Afrykańskiej, oraz podkreśla potrzebę bardziej aktywnego podejścia i wzmoczonych wysiłków, aby położyć kres kryzysowi i chronić ludność burundyjską, a tym samym uniknąć dalszej eskalacji sytuacji w regionie; wzywa Unię Afrykańską do pilnego wysłania do Burundi obserwatorów ds. praw człowieka i zapewnienia im nieskrępowanego dostępu do kraju w celu realizacji ich mandatu;
12. wyraża ubolewanie z powodu impasu w realizacji porozumienia z Aruszy i apeluje do gwarantów porozumienia, aby dążyli do pojednania; wyraża swoje zaangażowanie na rzecz dialogu wewnątrzburundyjskiego; wzywa wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego do wspierania Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej w ułatwianiu dialogu wewnątrzburundyjskiego; wzywa wszystkich uczestników dialogu wewnątrzburundyjskiego do konstruktywnej współpracy i umożliwienia swobodnego uczestnictwa opozycji, obrońcom praw człowieka i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego;
13. wzywa Burundi do powrotu do idei spotkań wspólnoty regionalnej i międzynarodowej w celu uzgodnienia kompromisu w sprawie wdrażania istniejących decyzji na szczeblu ONZ i UA, a mianowicie: wdrożenia rezolucji nr 2303; podpisania protokołu ustaleń z obserwatorami UA; wznowienia współpracy z OHCHR;
14. ubolewa, że Burundi uparcie odmawia współpracy z komisją śledczą ONZ oraz zgody na wznowienie działalności lokalnego biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka;
15. wzywa ONZ, aby kontynuowała niezależne dochodzenia w sprawie wszystkich domniemanych przypadków naruszeń praw człowieka i prawa humanitarnego, w tym naruszeń popełnionych przez podmioty państwowe i młodzieżówkę Imbonerakure, i aby odpowiednio ścigała sprawców; podkreśla, że przestępców i zabójców należy pociągnąć do odpowiedzialności bez względu na to, do jakiej grupy należą, a ofiarom poważnych naruszeń praw człowieka w Burundi należy zapewnić odpowiednie zadośćuczynienie;
16. wzywa państwa członkowskie UE do zapewnienia elastycznego i bezpośredniego wsparcia finansowego dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji medialnych, w tym organizacji kobiet, które w dalszym ciągu działają na miejscu, ale również tym na uchodźstwie, zwłaszcza tym, które działają na rzecz propagowania i ochrony praw politycznych, obywatelskich, gospodarczych, społecznych i medialnych;
17. wzywa UE i dyplomatów z państw członkowskich UE w Burundi do zapewnienia pełnego wdrożenia wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka, w szczególności poprzez udział w przesłuchaniach sądowych wszystkich dziennikarzy, więźniów politycznych i obrońców praw człowieka w Burundi, zwłaszcza dziennikarzy Iwacu, a także poprzez odwiedzanie obrońców praw człowieka, aktywistów i dziennikarzy przebywających w więzieniach;
18. wzywa do rozszerzenia ukierunkowanych sankcji UE i apeluje do Rady Bezpieczeństwa ONZ o wprowadzenie własnych ukierunkowanych sankcji, w tym zakazu podróżowania i zamrożenia aktywów, wobec osób odpowiedzialnych za trwające poważne naruszenia praw człowieka w Burundi; wzywa wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela do pilnego przygotowania rozszerzonej listy nazwisk osób odpowiedzialnych za planowanie, organizację i realizację czynów stanowiących naruszenia praw człowieka, aby dodać te osoby do wykazu urzędników burundyjskich już objętych sankcjami UE;
19. głęboko ubolewa, że Burundi nie podjęło żadnych działań w celu ponownego przystąpienia do statutu rzymskiego; wzywa rząd Burundi do natychmiastowego rozpoczęcia takiej procedury; wzywa UE do wspierania wszelkich wysiłków Międzynarodowego Trybunału Karnego w ramach dochodzenia w sprawie zbrodni popełnionych w Burundi i wysiłków mających na celu postawienie sprawców przed sądem;
20. ubolewa nad ciągłym niedofinansowaniem burundyjskiego kryzysu uchodźczego, co ma poważny wpływ na bezpieczeństwo i sytuację uchodźców; wzywa społeczność międzynarodową i organizacje humanitarne do zwiększenia pomocy dla wszystkich, którzy są obecnie uchodźcami lub zostali wysiedleni na skutek konfliktu; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zgodnie z zaleceniami komisji śledczej ONZ ds. Burundi przyznały status uchodźcy azyłantom z Burundi oraz aby uważnie śledziły sytuację w Burundi w związku z wyborami w 2020 r.;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

21. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami o zwiększonej presji na uchodźców z Burundi, aby wrócili do domu przed wyborami w 2020 r.; wzywa rządy w regionie do dopilnowania, by powrót uchodźców był dobrowolny, opierał się na świadomej decyzji i przebiegał z dbałością o bezpieczeństwo i godność; przypomina, że zdaniem UNHCR warunki bezpiecznego, godnego i dobrowolnego powrotu nie zostały spełnione;
 22. wzywa rząd Burundi, aby zezwolił przeciwnikom politycznym, którzy przebywają na wygnaniu, na powrót i swobodne prowadzenie kampanii bez zastraszania, aresztowania ani przemocy, a także aby zezwolił obserwatorom zewnętrznym na obserwowanie przygotowań do wyborów oraz procesu głosowania i liczenia głosów;
 23. przypomina, że pluralistyczny dialog polityczny, prowadzony w ramach mediacji międzynarodowej i z poszanowaniem porozumienia z Aruszy oraz konstytucji Burundi, pozostaje jedynym sposobem na zapewnienie trwałego pokoju w Burundi; w związku z tym, wzywa Wspólnotę Wschodnioafrykańską, która jest kluczowym uczestnikiem dialogu wewnątrzburundyjskiego, do podjęcia odpowiednich działań w celu zdecydowanego i niezwłocznego zaangażowania rządu Burundi w pluralistyczny dialog na rzecz pokojowego i trwałego rozwiązania obecnego kryzysu;
 24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, prezydentowi Republiki Burundi, przewodniczącemu burundyjskiego parlamentu, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE oraz Unii Afrykańskiej i jej instytucjom.
-